

Državni izpitni center

P 2 4 0 A 2 2 1 1 4

PREDMATURITETNI PREIZKUS

ANGLEŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 5. marec 2024

POKLICNA MATURA

IZPITNA POLA 1

Vsaka pravilna rešitev je vredna 1 točko. Skupno je možno doseči 25 točk.

1. naloga

Vpr.	Rešitev	Dodatna navodila
1	♦ They were connected to food.	
2	ena od: ♦ On Fridays. ♦ On Friday nights. ♦ Every Friday. ♦ Once a week.	
3	♦ She attended a workshop.	
4	♦ Loaves.	
5	♦ The smell.	
6	♦ No.	
7	♦ Polish rye (bread).	Nesprejemljivi rešitvi: Polish bread. Rye bread. (premalo natančno)
8	ena od: ♦ Theme nights. ♦ Cooking food from other countries/cultures.	
9	ena od: ♦ To sell bread in Buckden. ♦ To sell bread in Cambridgeshire. ♦ To sell bread in her new community.	Nesprejemljiva rešitev: Get her bread out into the community. (premalo natančno)

2. naloga

Vpr.	Rešitev
10	♦ C
11	♦ B
12	♦ C
13	♦ A
14	♦ D
15	♦ B
16	♦ B

3. naloga

Vpr.	Rešitev
17	♦ F
18	♦ K
19	♦ G
20	♦ J
21	♦ I
22	♦ L
23	♦ C
24	♦ H
25	♦ D

IZPITNA POLA 2

Vsaka pravilna rešitev je vredna 1 točko. Skupno je možno doseči 15 točk.

Del A

Vpr.	Rešitev
1	♦ F
2	♦ T
3	♦ T
4	♦ F
5	♦ F
6	♦ F
7	♦ T
8	♦ F
9	♦ F

Del B

Vpr.	Rešitev
10	♦ A
11	♦ B
12	♦ A
13	♦ B
14	♦ C
15	♦ C

Transkripciji

Del A

Why does Japan have so few children?

Now, the number of children in Japan is at its lowest since 1950. Figures released by the Internal Affairs Ministry says there are just over 14.6 million children in the country under the age of 14. Japan's falling birth rate and high life expectancy are placing huge pressures on public spending and resulting in labour shortages.

Our global population correspondent Stephanie Hegerty has been looking into the story.

This is part of a global trend that we're seeing in all advanced economies and a lot of developing economies, too, and it's dating back to after the war. As more women enter the workforce, they decide to delay having children and they have less children as a result because the window of opportunity for having children is shorter. But what we're seeing in Japan is that this is accelerated. I mean, the Japanese government didn't expect to be seeing these numbers until about 2028, so it's accelerating quite rapidly and that's for various reasons. What happens globally is when we have shocks, especially financial shocks, that leads people to take a step back and decide maybe it's not the time to have a child now and we saw that in the 2008 crash, saw that in the late 90s in Asia and we saw it during the pandemic. So these these patterns are definitely accelerating and what tends to happen, what happened after 2008 is people don't, uh, they don't go backwards, you know. Once a society decides to have less children, they don't tend to then go back to having more later.

I mean over the years, I sort of can't, um, forget images I'd seen of children sitting at their mother's desks under under the desk in the workplace in Japan. Because things like childcare are not necessarily readily available, the whole structure and system of the workplace isn't necessarily tailored for a woman to be able to have those support networks.

I think there's two dynamics that are playing out not just in Japan, but in their neighbours China and South Korea, where you've got these very advanced economies with a lot of women in work. Japan's got one of the highest ratios of women in the workplace, higher than the US for example, but it's also got really profound gender imbalances in domestic work, so the amount of time on average the Japanese man father spends doing work at home is 41 minutes a day, compared to the US which is two and a half hours a day. So this profound gender imbalance seems to be leading a lot of Japanese women to say *I don't want that life, I don't want to have to do everything at home and I don't want to have to work very hard*. And then you've also got this notorious work culture where people are expected to really put in the hours and that's just not compatible with family life.

That's our correspondent Stephanie Hegerty reporting there. Well that's it from me and the team here on Impact. You can catch me on Twitter. I'm @BBCYaldaHakim. Goodbye for now.

Del B

Sand

It's no accident that we begin with sand. For this is the material from which humankind has made so much of our environment. There's no shortage of the stuff. After oxygen, which attaches itself to pretty much everything else, silicon is comfortably the most common element in the Earth's crust. We dig and quarry and blast more sand out of the earth than any other material. Some sands are prized for their value, some for their beauty, others for their purity. In Sardinia, the authorities have started fining people for removing the iconic white sand from its beaches. Sand, you see, is the most ancient and the most modern substance of all. It was our transformation of silicon into beads and cups and jewellery that marked the beginning of the era of Homo Faber, man the manufacturer. Yet this same sand in the form of silicon chips and semiconductors can be used to create the smart phones and smart weaponry of the 21st century. Sand has always been at the cutting edge of technology, long before the era of silicon chips. For centuries, governments vied with each other to control a leading technology derived from sand: glass. Just as scientists today are prevented from smuggling their secrets from the West to Asia, something similar went for the artisans of Murano. They were the first craftsmen to learn how to make truly clear thin beautiful glass. They were threatened with death if they attempted to leave their island in the Venetian lagoon. When economic historians consider humankind's development, they tend to look straight through glass. Why did the industrial revolution happen in Europe in the 18th and 19th centuries? There are many theories, but if you posit that glass might have played a role, you're generally met with a blank stare. But glass lenses enabled us to peer into space, helping early astronomers, such as Galileo, discover that the Earth orbited the Sun. No one doubts the importance of breakthrough technologies such as the printing press, but what about this fact: its advent coincided with the mass market for the spectacles which enabled a significant chunk of the literate population to read. Glass lenses and prisms allowed scientists to create the world's earliest microscopes, so they could peer into a world no human had seen before. It was thanks to these glass tools that we learned about the existence of bacteria and cell reproduction. Glass in other words, was a foundational innovation, a general-purpose technology like the wheel or the silicon chip. It was important not just for what it was, but for what it enabled us to do, to make further leaps of imagination and feats of invention

IZPITNA POLA 3

A) Krajši pisni sestavek

Vrednotimo:

- sporočilnost:** jasnost in razumljivost sporočila, upoštevanje zahtev naloge (npr. utemeljitev izbire med danimi možnostmi, navajanje zahtevanih informacij, odziv na problemsko izhodišče, odgovor na oglas)
- jezik in besedišče:** jezikovna pravilnost (pravopisna, oblikoslovna in skladenjska) in raznovrstnost, ustreznost in pravilna raba besedišča
- vezljivost:** povezanost na ravni stavka, odstavka

1. Sporočilnost	Točke	Merila
	4	Sporočilo je jasno in utemeljeno. Upoštewane so vse zahteve (iztočnice) iz naloge.
	3	Sporočilo je ustrezno. Upoštewane so vse zahteve (iztočnice) iz naloge. Posamezne utemeljitve so pomanjkljive in/ali nejasne in/ali se ponavljajo.
	2	Sporočilo je pomanjkljivo in/ali nejasno. Niso upoštewane vse zahteve (iztočnice) iz naloge. Posamezne utemeljitve so pomanjkljive in/ali si nasprotujejo.
	1	Sporočilo vsebuje neprimerne informacije. Niso upoštewane vse zahteve (iztočnice) iz naloge. Utemeljitev so nejasne in/ali si nasprotujejo.
	0	Sporočilo je popolnoma neustrezno. Utemeljitev ni.

2. Jezik in besedišče	Točke	Merila
	4	Jezik in besedišče sta ustrezna in raznovrstna. Napake so redke.
	3	Jezik in besedišče sta večinoma ustrezna in raznovrstna. Napak je nekaj.
	2	Jezik in besedišče sta pogosto neustrezna in osnovna. Napake so pogoste.
	1	Jezik in besedišče sta večinoma neustrezna in skromna. Napake so zelo pogoste.
	0	Jezik in besedišče sta neustrezna oziroma tako skromna, da je besedilo nerazumljivo.

3. Vezljivost	Točke	Merila
	2	Sestavek je smiselno in logično povezan na ravni stavka in odstavka.
	1	Deli sestavka so nepovezani.
	0	Vezljivosti ni.

OPOZORILO: Pisni sestavek je ocenjen z 0 točkami, če je sporočilno in/ali jezikovno/besediščno neustrezen, če je nečitljiv ali če ga kandidat ne napiše.

B) Daljši pisni sestavek – prosti sestavek

Vrednotimo:

- vsebino in sporočilnost:** jasnost in razumljivost sporočila ter upoštevanje zahtev naloge (npr. izražanje lastnih stališč, utemeljitev izbire med danimi možnostmi, navajanje zahtevanih informacij, odziv na problemsko izhodišče, razvijanje misli, ponazoritev s primeri)
- jezik:** jezikovna pravilnost (pravopisna, oblikoslovna in skladenjska)
- besedišče:** ustreznost in raznovrstnost besedišča, slogovna in funkcijskozvrstna zaznamovanost (v tujejezikovni didaktiki se uporablja tudi izraz »register«)
- zgradbo in vezljivost:** upoštevanje značilnosti besedilne vrste, povezanost in razčlenjenost besedila

1. Vsebina in sporočilnost	Točke	Merila
	5	Sporočilo je jasno. Kandidat natančno razvija misli, opisuje in izraža lastna stališča, ki jih tudi ustrezno utemelji in ponazori s primeri.
	4	Sporočilo je jasno. Kandidat dovolj natančno razvija misli, opisuje in izraža lastna stališča, a ne utemelji vseh stališč ali jih utemelji pomanjkljivo oziroma nejasno.
	3	Sporočilo je razumljivo. Kandidat še primerno razvija misli, navaja podatke in izraža stališča, a ne utemelji vseh stališč ali jih utemelji pomanjkljivo oziroma nejasno.
	2	Sporočilo je še razumljivo. Kandidat posreduje preproste, včasih neprimerne informacije, ki jih ne utemelji ali jih utemelji pomanjkljivo oziroma nejasno.
	1	Sporočilo je le mestoma razumljivo. Kandidat posreduje preproste, nepovezane ali neprimerne informacije, ki jih redko in pomanjkljivo oziroma nejasno utemelji.
	0	Kandidat napiše vsebinsko neustrezno besedilo oziroma ga ne napiše.

2. Jezik	Točke	Merila
	5	Besedilo je jezikovno pravilno in vsebuje tudi zahtevnejše jezikovne strukture. Jezikovne napake se pojavljajo predvsem v zahtevnejših strukturah, a ne povzročijo nesporazuma. Črkovanje in raba ločil sta pravilna, morebitne napake ne ovirajo razumevanja.
	4	Besedilo je jezikovno ustrezno in vsebuje tudi zahtevnejše jezikovne strukture. Jezikovne napake se pojavljajo predvsem v zahtevnejših strukturah, a redko povzročijo nesporazum. Črkovanje in raba ločil sta večinoma pravilna, napake ne ovirajo razumevanja.
	3	Besedilo je jezikovno ustrezno, a vsebuje predvsem osnovne jezikovne strukture. Jezikovne napake se pojavljajo, vendar ne vplivajo bistveno na razumljivost besedila. Pri črkovanju in rabi ločil so napake razmeroma pogoste, a je besedilo razumljivo.
	2	Besedilo je delno jezikovno ustrezno, vsebuje osnovne jezikovne strukture. Jezikovne napake so pogoste in vplivajo na razumljivost besedila. Pri črkovanju in rabi ločil so napake tako pogoste, da je besedilo težje razumljivo.
	1	Besedilo je jezikovno komaj ustrezno, vsebuje osnovne jezikovne strukture. Zaradi številnih jezikovnih napak je besedilo komaj razumljivo. Pri črkovanju in rabi ločil so napake tako pogoste, da bistveno ovirajo razumevanje besedila.
	0	Besedilo je zaradi jezikovnih napak nerazumljivo.

3. Besedišče	Točke	Merila
	5	Besedišče je ustrezno, se redko ponavlja, vsebuje tudi idiomatske izraze in ustreza zvrsti besedila. Napake so redke in ne ovirajo razumevanja.
	4	Besedišče je ustrezno, se mestoma ponavlja, vsebuje tudi idiomatske izraze in večinoma ustreza zvrsti besedila. Napake so redke in ponekod ovirajo razumevanje.
	3	Besedišče je osnovno, se ponavlja, a je večinoma ustrezno. Mestoma ne ustreza zvrsti besedila. Napake so pogoste in večkrat ovirajo razumevanje.
	2	Besedišče je osnovno, pogosto se ponavlja, a je še ustrezno. Pogosto tudi ne ustreza zvrsti besedila. Napak je veliko in večkrat ovirajo razumevanje.
	1	Besedišče vsebuje le ozek nabor izrazov, ki se ponavljajo in so pogosto neustrezni. Večinoma ne ustreza zvrsti besedila. Napak je veliko in bistveno ovirajo razumevanje.
	0	Besedišče je neustrezno, ne omogoča razumevanja oziroma je v celoti neustrezno glede na zvrst besedila.

4. Zgradba in vezljivost	Točke	Merila
	5	Besedilo je smiselno povezano in ustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so tekoči in razumljivi, preskakovanja ni.
	4	Besedilo je večinoma smiselno povezano in ustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so večinoma tekoči in razumljivi, preskakovanje redko.
	3	Besedilo je mestoma nepovezano in neustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so večkrat nepričakovani in nejasni.
	2	Besedilo je pogosto nepovezano in večinoma neustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so večinoma nepričakovani in nejasni.
	1	Besedilo je nepovezano in neustrezno členjeno. Prehodi med stavki, povedmi in odstavki so nepričakovani in nejasni.
	0	Besedilo je sestavljeno iz posameznih nepovezanih besednih zvez in stavkov.

OPOZORILO: Pisni sestavek je ocenjen z 0 točkami, če je vsebinsko in/ali jezikovno neustrezen, če je nečitljiv ali če ga kandidat ne napiše.

OPOMBA 1: Primeri tipov napak na ravni besede:

- *hopeing* namesto *hoping* – napaka v črkovanju, upošteva se pri področju jezika;
- *bold* namesto *bald* – napačen zapis spremeni pomen, zato to upoštevamo pri področju vsebine in sporočilnosti;
- *gonna* namesto *going to* v (pol)uradnem pismu – napaka v registru, ki jo upoštevamo pri področju besedišča.

OPOMBA 2: Prvine pisma, kot so datum, pozdrav, podpis itd., vrednotimo pri zgradbi in vezljivosti.